

Tamarta kireystayaasha: Waxaad u

Baahan Tahay Inaad Ogaato

TILMAAMA HAN

Talaabooyinka Keydinta

Ku keydi tamarta iyo lacagta talooyinka fudud

Fahan biilasha

Baro biilashaada korantada iyo kharashyada guud

Xiriirada & Wadahadalka

Hel caawimaad la xiriirta tamarta oo la hadal mulkiilahaaga

Baro sida aad ugu keydin karto tamarta iyo lacagta guriga, cida aad la xiriiri karto si aad uheshid caawinaad, iyo sida loo fahan biilka adeega.

CERTs

CLEAN ENERGY RESOURCE TEAMS

Xiriirada tamarta aan isticmaalo

Buuxi magacyada iyo macluumaadka xiriirkha ee barnaamijyada tamarta & adeeg bixiyeyasha

Mulkiilahaaga Mulkiilahaagu wuxuu noqon karaa lammaanahaaga xagga tamarta. Kala hadal arrimo kasta oo aad la kulanto iyaga.

Mulkiile: _____ **Teleefan:** _____

Korontada iyo Gaaska Dabiiciga ah Adeegyada kuu shaqeeya ayaa laga yaabaa inay ku siyaan qiimeyn xagga tamarta ah, aalado tamarta keydiya, iyo lacag celin. Waxay sidoo kale kusiin karaan celceli ka kharashka xilliyeedka, waxayna kuu gudbin karaan hay'adaha maxalliga ah si ay kuu taageeraan.

Adeeg koronto: Ka fiiri biilka, wac hoolka magaalada, ama booqo

<https://mn.gov/puc/consumers/utility>

Adeeg: _____ **Telefoonka:** _____

Bogga: _____

Adeega Gaaska ama libiyaha Shidaalka La Keenay: Ka hel gaaska

<https://blueflame.org/whos-my-utility>

Adeeg: _____ **Telefoonka:** _____

Bogga: _____

Barnaamijka Caawinta Tamarta Haddii aad dhibaato ku qabtid bixinta biilashaada tamarta, Barnaamijka Caawinta Tamarta ee gobolka ayaa laga yaabaa inuu kaa caawiyo kharashaadkaaga tamarta. Ka raadi adeeg bixiyahaaga

<https://mn.gov/commerce/energy/consumer-assistance/eap-providers/>

Adeeg bixiye: _____ **Telefoonka:** _____

Bogga: _____

Kaalmada Cimileynta Haddii aad dhibaato ku qabtid bixinta biilashaada tamarta, Weatherization Assistance ayaa laga yaabaa inuu kaa caawiyo yareynta kharashyada tamarta ee keedinta kuleylka, kululaynta, qalabka, iyo inbadan. Ka hel adeeg bixiyahaaga

<https://mn.gov/commerce/energy/consumer-assistance/wap-providers/>

Adeeg bixiye: _____ **Telefoonka:** _____

Bogga: _____

Citizens Utility Board CUB waxay kaa caawin kartaa inaad fahamto biilkaaga korontada ama aad wax ka qabato su'aalaha ama cabashooyinka la xiriira. **Lambarka taleefanka:** 844-MINN-CUB (844-646-6282) **Bogg:** <http://cubminnesota.org>

Kooxaha Ilaha Tamarta Nadiifka ah ee (CERTs) CERTs waxay leeyihin ilo kala duwan oo ku saabsan iskufilnaansho tamart iyo tamarta dib loo cusboonaysiin karo.

Bogga: <https://www.cleanenergyresourceteams.org>

Kaydinta Tamarta Guriga

Tilmaamo fudud oo ku saabsan keydinta tamarta iyo lacagta guriga

Si aad u sameyso: Isku bedel nalalka LED-ga

Laydhka

Ku beddel nalalka dabka u baxa ee qaabkii hore CFLs nalaka loo yaqaan 'LEDs' isla markaana demi nalal marka aadan joogin qolka ama marka aad isticmaali karto iftiinka dabiiiciga ah. Raadi nalalka saxda ah adoo adeegsanaya tilmaamaha iftiiminta ee laga heli karo cleanenergyresourceteams.org/lighting

Si aad u sameyso: Hagaaji heerkulbeegga

Kuleylka iyo qaboojinta

- Xilliga Wintarka, kadhiga heerkulbeeggaaga 68°F maalintii, oo hoos u dhig habeenkii iyo goortaad ka maqantahay. Fur daahyada daaqadaha /hareeyaha maalintii si qorraxdu uga caawiso kululeynta gurigaaga, oo xir habeenkii.
- Xilliga samarka, kadhig heerkulbeeggaaga 78°F oo isticmaal marwaaxadda sanduuqa fudud markaad ku jirto qolka si loo yareeyo kharashka qaboojiyaha. Xidho daahyada iyo hareeyaha maalintii oo fur dariishadaha habeenkii si aad uga faa'iidaysto "qaboojinta bilaashka ah."
- Xusuusnow, ha isku dayin inaad kuleylliso ama aad qaboojiso guriga banaankiisa! Xidho daaqadaha iyo albaabada markaad daartid kuleeliyaha ama qaboojiyaha. Sidoo kale, hubi in meesha hawada kasoobaxdo ka banaantahay alaabta guriga ama carqaladaha kale si hawadu u wareegto.
- Ka cuffee gurigaaga qaboowga duleelada daaqadaha adigoo isticmaalaya walxo caag ah, duleelada masaska, xashiishka, iyo cufka cimilada ee albaabada. Xir daaqadaha duufaanka ee albaabada iyo daaqadaha, sidoo kale

Iska ilaali inaad isticmaasho kululeeyeyaasha korontada ku shaqeeya.

Waa hab qaali ah oo lagu kululeeyo gurigaaga, qaarkoodna waxay u yihiin halista dabka. Haddii ay adag tahay in lagu kululeeyo gurigaaga ilaa 68°F mid la'aan, la xiriir Weatherization Assistance Program si aad u indha indheysa hagaajinta nidaamka kuleylkaaga ama dahaarka.

Tilmaamo fudud oo ku saabsan keydinta tamarta iyo lacagta guriga

Kala hadal Mulkiilahaaga wixii ku saabsan tamarta

- Weydii haddii ay jireen qiimeyn xagga tamarta ah dhowaan
- Weydiiso caawimaada rakibidda furaha korontada la barnaamijeenkaro
- Ogow cidda ay mas'uul ka ah in la beddolo miiraha kuleeliyaha bil kasta oo si joogto ah uhel adeego kuleeliyaha
- Haddii qalabyadu duug yihiin ama u baahan yihiin beddelaad, codso qalabka 'ENERGY STAR' oo u qalma adeega dib-u-celinta qiimaha
- Weydiiso caawimaad ku rakibidda qalabka hawo kasaarto tuubada biyaha iyo tan qubeyska si loo yareeyo kharashka kuleylka biyaha
- Raadi sida loo dhigo kuleliyaha biyaha 120 F si loo yareeyo isticmaalka tamarta loogana hortago gubashada

Waa maxay

Barnaamijka Caawinta Cimileynta? WAP waxay hagaajineysaa waxtarka tamarta ee guryaha qoysaska dakhliga uqalma , oo ay kujiraan kireystayaasha. Laga soo bilaabo dahaadhka ilaa nidaamyada kuleylka ilaa qalabka guryaha iyo waxyaboo kale oo badan, WAP waxay qaadaysaa qaab "guri dhan ah" oo lagu yareynayo qarashka ku baxa tamarta qoysaska iyo hagaajinta caafimaadka iyo badbaadada kireystayaasha iyo milkiileyaasha.

Talooyin dheeraad ah

- Ku karso microwave-kaaga ama dheriga
- Dharkaaga ku dhaq biyo qabow oo nadiifi shabaga qalajiyaha ka hor dhaqid kasta
- Ka bixi qalabka korantada marka aanan la isticmaaleynin ama isticmaal aaladda korontada yareysa ku shaqeysa si ay sidaa kuugu noqoto

Diyaar ma u tahay inaad qaado Talaabada Xigta?

- 1 Raadi haddii adeeggaadu bixiso qiimeynta tamarta, lacag-dhimista, ama walxaha tamarta lagu keydiyo.
- 2 Fiiri Hagaha Tamarta Guriga ee bilaashka ah iyo ilaha kale ee waxtarka leh ee ku jira bogga CERTs: <https://www.cleanenergyresourceteams.org/home-energy-guide-tips>
- 3 Eeg haddii aad u-qalanto kaalmada cimileynta Ka hel adeeg bixiyahaaga <https://mn.gov/commerce/energy/consumer-assistance/wap-providers/>

Lo que incluyen las facturas de servicios

Biilashaada korantada iyo gaaska dabiiciga waxay leeyihii dhower nooc oo lacag ah. Kharashyada dhabta ah ee tamarta iyo walxaha biilasha way ka duwanaan karaan iyadoo ay kuxirantahay adeeggaada, laakiin waa kuwan aasaasiga.

Kharashka Adeegga

Khidmadda adeeggu waa khidmad bille ah oo go'an oo aad bil kasta bixiso si aad u hesho tamar. Xitaa haddii aadan isticmaalin wax tamar ah bil gudaheed, weli waxaa lagaa qaadi doonaa lacag si aad uheshid adeegga.

Kharashka Tamarta

Kharashka tamarta ee biilkaaga waa kharashka korantada ama gaaska aad isticmaashay. Waxaa lagu soo dalacayaan kiilowaat-saacaddii (kWh) koronto iyo kuleyliyaha gaaska dabiiciga ah. Adeeggaagu wuxuu akhriyaa mitirkaaga si loo go'aamiyo qadarka korantada ama gaaska dabiiciga ah ee la isticmaalay. Wuxuu isticmaali doonaa 2 kilowatt-saacaddood (kWh) oo koronto ah.

- 1 Fahamka kilowatts (kW) iyo kilowatt-hours (kWh):** kilowatts waa xaddiga isticmaalka tamarta; kiilowaat-saacaddii waa tiro tamar ah oo la isticmaalo. Tusaale ahaan, microwave waxaa laga yaabaa inuu isticmaalo koronto qiyas ah 1 kilowatt (kW). Haddii microwave-kaas la isticmaalo 2 saacadood, wuxuu isticmaali doonaa 2 kilowatt-saacaddood (kWh) oo koronto ah.
- 2 Fahamka therms:** therms waa halbeeg ga kuleylka. Hal therm ayaa u dhigma ku dhowaad 29 kWh waxaana lagu bixin karaa qiyastii 97 fuudh oo saddexjibaa ah oo gaaska dabiiciga ah.

Wadayaasha

Adeegya badan ayaa sidoo kale waxaay kudaraan "wadayaal" biilkaaga. Wadayaasha waa lacag laga qaado dhinacyo gaar ah oo ka mid ah adeeggaaga tamarta, sida qiimaha shidaalka. Wadayaasha waxaa laga yaabaa inay ku saleysan yihiin inta tamarta aad isticmaasho ama waxay noqon karaan khidmad go'an oo bil kasta ah.

Canshuuraha

Ugu dambeyntiina, canshuuraha biilkaaga ayaa ku kala duwan hadba halka aad ku nooshahay. Canshuuraha waxay noqon karaan khidmad fidsan ama is bedbeddela.

Immisa ayuu yahay Biilkaaga Adeeggu?

Celcelis ahaan qoyska reer Minnesota oo ka kooban afar qof ayaa isticmaala qiyastii 800 kWh oo koronto bil kasta waxayna bixiyaan qiyastii \$ 100. Biilasha gaaska dabiiciga way kala duwan yihiin laakiin caadi ahaan waa \$ 100- \$ 200 bishii.

Haddii aad bixineyo wax badan intaas, waxaad awoodi kartaa inaad hesho dariiqooyin aad ku yareyn kartid tamarta oo lacag ku keydsato. Waxa kale oo dhici kara inuu khalad ku jiro biilkaaga.

Ogow Intaadan Ijaaranin

Weydii inaad aragto biilasha korantada ee ugu dambeeyay si aad u ogaato inta ay ku kacayaan

¿Cuáles son los servicios disponibles en la casa o el apartamento? Waa maxay adeegyada guriga ama aqalku leeyahay? Hadduu dhismaha ka kooban yahay wax ka badan hal unug, ma jiraan mitirro shaqsiyed oo gaar ah unug kasta mise waxaa jira hal mitir oo la wadaago? Korontada, Gaaska Dabiiciga ah, Shidaalka la keenay (propane ama saliida shidaalka), Kale?

Ayaa bixiya adeegyada: kirayste mise milkiile guri?

Baadh ama weydii hufnaanta tamarta guriga ama unuga

Miyuu leeyahay furaha korontada labarnaamijeenkaro ama casriga ah oo keydiya tamarta?

Waa maxay noocyada qalabka uu unugu leedahay?

	Da'da Nidaamka	dayactirkii ugu dambeeyey	Nooca Shidaalka	Goobta	ENERGY STAR?
Baaxadda Kulaylinta					
Qaboojiyaha					
Kuleylka Biyaha					
Burjikada/ Foornada					
Mashiinka maacuunta lagu dhaqo					
Tallaagad					
Dhaqe					
Qalajiyaha					

Daaqadaha: Daaqadaha ma mid keliya, mid laba jibbaar ah, mise mid saddex qaybood baa? Ma jiraan daaqado iyo muraayaha dabeesha Haddii ay carruur joogi doonaan, daaqadaha ma laga ilaaliyey dhicitaanka?

Dhismuhu sifiican ma u dhaadhan yahay oo hawada ma xidhantahay, mise waxaa jira duleelo iyo meelo banaan?

Tallaabooyinka soosocda ee nabadjelyadu ma yihin kuwo meel yaal oo shaqeynaya?

- Qalabka qiiqa
- Qalabka kaarboon monoksaydhka
- Dab bakhtiiye
- Ledhka la tijaabiyyey lana yareeyey haddii loo baahdo
- Radon la tijaabiyyey oo la yareeyey haddii loo baahdo

Tamarta Xaaladaha Degdega ah

Waxa La Sameeyo Haddii Kuleeliyahaagu Joojiyo Shaqaynta

La xiriir milkiilaha gurigaaga. Sharciga MN wuxuu farayaa in milkiilayaasha guryaha ay dayactiraan guryaha kirada si ay “ugu habboonaadaan in lagu noolaado” iyo “inay ku hayaan dayactir macquul ah,” ayna ilaaliyaan heerkulka ugu yar.

Waxa La Sameeyo Haddii Adeegyadaadu Xirmaan (ama aad ku dambeyso bixinta)

Haddii mulkiiluhu kaa bixiyo biilashaada:

La xiriir mulkiilahaaga si aad ugu wargalisid in adeegyada loo baahan yahay in la bixiyo. Haddii mulkiilahaagu uusan wali bixin, adiga ama koox kireysteal ah ayaa laga yaabaa inay bixiyaan biilasha oo laga jarto lacagta kiradiina.

- 1** Qoraal ku ogeysii milkiilaha gurigaaga inaad qorsheyneyso inaad bixiso biilasha haddii aan lagu bixin muddo 48 saacadood gudahood ah. Hadday tahay wintar oo kuleylku uusan shidnayn, waqt gaaban ayaa la aqbali karaa. (Waxaad ku ogeysiin kartaa milkiilaha guriga hadal ahaan, laakiin sidoo kale waa inaad ogeysiis qoraal ah ku soo dirtaa 24 saacadood gudahood.)
- 2** Haddii adeegyada aysan dib loo xiriirin waqtigaas gudihiis, kiraystaha wuxuu bixin karaa lacagta ku waajibtay xilligii ugu dambeeyay ee biil bixinta. Usooraaci nuqlu ka mid ah risiidka mulkiilahaaga kiradda. Waad ka goyn kartaa qadarka lagu bixiyay kiradaada.
- 3** Haddii aad ku nooshahay dhismo leh 5 unug ama wax ka yar, adiga ama kirayste kale ayaa laga yaabaa inaad ku sameysataan koonto magacaaga ah, oo ay ku bixisaan biilka korontada ee bil kasta, oo aad u soo raacisid nuqlu ka mid ah risiitka kiradaada bil kasta.

Haddii aad bixiso korontadaada:

Sharciga Cimilada Qabow ee Minnesota (CWR) waa sharci dowladdeed oo kaa ilaalinya in adeegga korontada ama gaaska dabiiciga la xiro inta u dhexeyso Oktoobar 15 iyo Abriil 15. Haddii aad ku dambeyso bixinta biilashaada korontada ama gaaska dabiiciga ah, la xiriir shirkaddaada korontada si aad u ogaato haddii aad u-qalanto ilaalinta CWR, iyo inaad isqorto.

Difaaca CWR waxaa heli kara oo keliya macaamiisha degan. Dhammaan gaaska dabiiciga iyo adeega korontada waa inay bixiyaan ilaalintu CWR. Si aad u hesho difaac CWR, waa inaad dejiso qorshe lacag bixin oo aadna haysato. Haddii aadan ilaalinin qorshaha lacag bixinta waa lagaa jari karaa. Waad dejin kartaa qorshaha lacag bixinta CWR wakhti kasta inta lagu jiro xilliga CWR. Adeegu waa in uu dejiyo qorshe lacag bixin oo macquul ku ah duruufaha qoyskaaga. Adiga ayaa u qalma ilaalinta CWR kireyste ahaan, laakiin koonka adeega waa inuu ahaado magacaaga oo ay saameyn ku yeelataa isha kuleylka ee aasaasiga ah. Haddii adiga iyo adeegu ku heshiin weydaan qorshe lacag bixin ah, la xiriir Komishanka Adeegyada Dadweynaha ee Minnesota lambarkan 800-657-3782, ama iimayl u soo dir consumer.puc@state.mn.us wayna kaa caawin karaan inaad la shaqeyso adeeggaada.

Bogga: <https://mn.gov/puc/consumers/shut-off-protection>

La xiriir leenka HOME ee
homelinemn.org
ama 866-866-3546

Kireystaha 101

Fasalkan bilaashka ah ee khadka tooska ah wuxuu bixiyaa macluumaad ku saabsan habka kirada iyo xirfadaha la xiriira: <https://extension.umn.edu/courses-and-events/renter-101-online-course>

- Sida loo maamulo ilaha lacagta si caqli kujirto in kirada loo bixiyo waqtigeeda bil kasta
- Sida loo doorto guryo ku filan, ammaan ah oo la awoodi karo
- Sida si hufan loola xiriiro
- Sida loo dayactiro guri
- Sida loo maro habka kirada (baaritaanka, heshiisyada kirada, diibaajiga, guuritaanka)

Mulkiileyaasha iyo Kireystayaasha: Xuquuqda iyo Waajibaadka

Dukumintigan waxtarka leh wuxuu ka yimid Xeer Ilaaliyaha Guud ee MN. Waxaa kuqoran faahfaahin ku saabsan xuquuqda sharciga iyo waajibaadka la xiriira kirada guryaha.

<https://www.ag.state.mn.us/consumer/handbooks/l1t/default.asp>

Leenka GURIGA

Urur udooodida kireystayaasha oo aan macaash doon aheyn ee Minnesota oo bixiya adeegyo sharci, abaabul, waxbarasho, iyo u qareemid bilaash ah ama qiimo jaban si kireystayaasha dhamaan Minnesota ay u xaliyaan dhibaatooyinka guryahoda kirada ah. <https://homelinemn.org> or 866-866-3546

Guriyeynta Minnesota

Guriyeynta MN waa wakaaladda maalgelinta guryaha ee gobolka. Haddii aad u baahan tahay caawimaad dhanka raadinta ama bixinta kirada guryaha, ka hubi ilaha boggooda internetka.

<http://www.mnhousing.gov/sites/np/renters>

Kooxaha Ilaha Tamarta Nadiifka ah ee (CERTs)

CERTs waa iskaashi ka dhheeeya gobolka oo dhan oo leh ujeedo ah in dadka iyo bulshadooda lagu xiro ilaha ay u baahan yihin si loo helo loona hirgeliyo waxtarka tamarta ku saleysan bulshada, tamarta la cusbooneysiin karo, iyo mashaariicda gawaarida korontada ku shaqeysa. <https://www.cleanenergyresourceteams.org>

Ku saabsan Taxanahan

Tilmaamahan wuxuu ka mid yahay taxane loogu talagalay in looga jawaabo su'aalaha guud ee tamarta guriga.

- Tamarta kireystayaasha: Wuxaad u Baahan Tahay Inaad Ogaato
- Tamarta Mulkiileyaasha: Wuxaad u Baahan Tahay Inaad Ogaato
- Tamar loogu talagalay guryaha wax soo saarka: Wuxaad u Baahan Tahay Inaad Ogaato
- Tamarta loogu talagalay guryaha qoysaska kelida ah: Wuxaad u Baahan Tahay Inaad Ogaato

Haddii aad xiiseyneyo inaad qaybiso hagahan, waxaa lagu calaamadeyn karaa astaantaada iyo macluumaadka xiriirkaada. Booqo linkiga hoose oo aad qeypta "Customize for my organization".